

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МІСЦЕВОЇ АНЕСТЕЗІЇ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Соколова І.І.

Харківський національний медичний університет

Слинько Ю.О.

Ужгородський національний університет

- ▣ **Безболісне лікування зубів - не тільки бажання переважної більшості пацієнтів, але й одна із складових психоемоційного комфорту роботи лікаря-стоматолога. Саме біль під час стоматологічного лікування є суттєвою перешкодою для багатьох пацієнтів для своєчасного і планового лікування у стоматолога.**
- ▣ **Біль під час стоматологічного лікування можна успішно контролювати за допомогою місцевої анестезії.**
- ▣ **На сучасному етапі розвитку стоматології місцева анестезія застосовується під час будь-якого стоматологічного втручання.**

- ▣ **На відміну від наркозу, що вимагає спеціального устаткування, висококваліфікованих анестезіологів і має високий ступінь ризику, місцева анестезія на сьогодні є найбільш ефективним, доступним і безпечним методом знеболювання стоматологічних маніпуляцій в амбулаторних умовах.**

Che Y, Wang M, Wu X, Wang X. The efficacy of articaine in pain management during endodontic procedures in pediatric patients. *Perioper Med (Lond)*. 2024 Apr 30;13(1):33. doi: 10.1186/s13741-024-00389-5. PMID: 38689354; PMCID: PMC11062012.

- ▣ Останніми десятиліттями лікарі-стоматологи широко використовують місцеві анестетики на основі артикаїну, маючи достатньо великий асортимент закордонного виробництва.
- ▣ З 2004 року дозволений до клінічного застосування препарат для місцевої анестезії Артифрин («Здоров'я»), який представляє собою розчин для ін'єкцій в карпульній формі, що містить 40 мг артикаїну гідрохлорид з епінефрином (6 або 10 мкг).

Метою роботи

є клінічне вивчення ефективності застосування двох форм артикаїну при підготовці зубів до подальшої ортопедичної реабілітації у військовослужбовців.

Об'єкти і методи дослідження.

- ▣ Проаналізовано результати лікування 60 пацієнтів у віці 27-39 років. На верхній і на нижній щелепах (в області від 35 по 45 зуби) проводили інфільтраційну параапикальну анестезію, а в області молярів нижньої щелепи - провідникову.
- ▣ Пацієнти були розділені на 2 групи залежно від виду анестетика. 1-я група складалася з 35 осіб, у яких для знеболювання використовували 4% р-р артикаїну з вазоконстриктором у концентрації 1:200000 (Артифрин, Здоров'я). У пацієнтів 2-ї групи (25 осіб) застосовували 4% р-р артикаїну з вазоконстриктором у концентрації 1:100000 (Артифрин-Форте, Здоров'я).

Об'єкти і методи дослідження

- Клінічну ефективність знеболювання реєстрували за наступною шкалою VAS (Karcioglu O, Topaloglu H, Dicme O, A systematic review of the pain scales in adults: Which to use? Am J Emerg Med. 2018 Apr; 36(4): 707-714. Doi: 10.1016/j.ajem.2018.01.008).

- Також всім пацієнтам вимірювали артеріальний тиск (АТ) і частоту серцевих скорочень (ЧСС) до й після проведення анестезії.

Результати дослідження.

- ▣ Використання артикаїну з вазоконстиктором у концентрації 1:200000 показало, що настання анестезії при параапикальному способі введення на верхній щелепі відбувалося на 3-5 хв і на 5-8 хв - на нижній.
- ▣ Час ефективної дії анестезії: на верхній щелепі до 1,0-1,2 год, на нижній – від 50 хв до 1 год.
- ▣ Провідникове знеболювання досягало необхідного рівня анестезії через 10-20 хв і було ефективним від 50 хв до 1,2 год.
- ▣ Абсолютної безболісності втручання вдалося досягнути у 30 пацієнтів (85,7%), а у 5-х осіб - рівень знеболювання відповідав критеріям шкали VAS від 4 до 6 балів (зафіксовано лише в зубах на н/щ).

Результати дослідження.

- ▣ Використання артикаїну з більш високим змістом епінефрину (1:100000) сприяло розвитку ефективного знеболювання в більш короткі строки. Так, час настання анестезії при параапикальному способі введення : 1-2 хв на верхній щелепі й 3-5 хв – на нижній.
- ▣ Час ефективної дії анестезії: на верхній щелепі до 1,5-2 год, на нижній – до 1 -1,5 год.
- ▣ Провідникове знеболювання досягало необхідного рівня анестезії через 8-12 хв і було ефективним від 1,2 до 1,5 год.

Результати дослідження.

- ▣ При провідниковому знеболюванні в двох пацієнтів 2-ї групи з 25-х були зареєстровані ознаки порушення діяльності ССС (прискорення серцевих скорочень на 15-20 ударів/хв), нормалізація яких відбулася до 20-ї хв після проведення ін'єкції.

Висновки:

- ▣ Результати клінічного вивчення місцевого вітчизняного анестетика на основі артикаїну підтвердили високу ефективність його двох форм (Артифрину і Артифрину Форте), що дозволяє рекомендувати його до широкого застосування в амбулаторній стоматологічній практиці для підвищення можливості повного контролю болю у військовослужбовців.